РЕКОМЕНДАЦІЯ ЄВРОКОМІСІЇ ЩОДО МЕТИ СКОРОЧЕННЯ ВИКИДІВ ДО 2040 РОКУ

ЄЗК

Європейський зелений курс, ЄЗК

6 лютого 2024 року Єврокомісія опублікувала детальну оцінку впливу на можливі шляхи досягнення узгодженої мети зробити ЄС кліматично нейтральним до 2050 року. Ґрунтуючись на цій оцінці впливу, Комісія рекомендує скоротити чисті викиди парникових газів на 90% до 2040 року порівняно з рівнем 1990 року.

Історично високе прискорення кліматичних змін у 2023 році призвело до того, що глобальне потепління досягло 1,48°C вище доіндустріального рівня, а температура океану та втрата льоду в Антарктичному океані побили рекорди з великим відривом. Приземна температура повітря в Європі зросла ще більш різко, причому останній середній показник за п'ять років на 2,2°C перевищує доіндустріальну епоху. Прогнозується, що лісові пожежі, повені, посухи та хвилі спеки зростатимуть, а скорочення викидів і посилення адаптаційних дій є єдиним способом уникнути найгірших наслідків зміни клімату і захистити життя, здоров'я, економіку та екосистеми.

Витрати та вплив зміни клімату на людину стають дедалі більшими та помітнішими. Лише за останні 5 років економічні збитки від зміни клімату в Європі оцінюються в 170 млрд євро. Навіть за найскромнішими оцінками, більш значне глобальне потепління в результаті бездіяльності може знизити ВВП ЄС приблизно на 7% до кінця століття.

Довідково. Європейський кліматичний закон, який набув чинності в липні 2021 року, закріплює в законодавстві зобов'язання ЄС досягти кліматичної нейтральності до 2050 року та проміжну мету скорочення чистих викидів парникових газів щонайменше на 55% до 2030 року порівняно з рівнем 1990 року. З тих пір ЄС прийняв законодавчий пакет, відомий як «Fit for 55», який дозволить досягти цілей до 2030 року. Закон про клімат також вимагає, щоб Європейська Комісія запропонувала кліматичну ціль на 2040 рік протягом шести місяців після першого глобального підбиття підсумків Паризької угоди, яке відбулося в грудні 2023 року.

Встановлення кліматичної мети до 2040 року **допоможе європейській промисловості, інвесторам, громадянам та урядам** ще у цьому десятилітті прийняти рішення, які дозволять ЄС досягти своєї мети щодо кліматичної нейтральності у 2050 році. Це дасть можливість ефективно інвестувати та планувати на довгострокову перспективу. Це також **підвищить життєстійкість Європи до майбутніх криз** і, зокрема, зміцнить енергетичну незалежність ЄС від імпорту викопного палива. Цей імпорт становив понад 4% ВВП у 2022 році, коли європейські країни зіткнулися з наслідками агресивної війни Росії проти України.

Досягнення скорочення викидів на 90% до 2040 року вимагатиме виконання низки сприятливих умов:

- **Відправною точкою є повна імплементація законодавства щодо скорочення викидів щонайменше на 55% до 2030 року.** Поточне оновлення проєктів Національних планів з енергетики та клімату (НПЕК) є

"Зелена Трансформація України". Всі права захищено ©

ключовим елементом моніторингу прогресу.

- **Європейський зелений курс має стати угодою про промислову декарбонізацію**, яка спирається на наявні промислові потужності, такі як вітрова енергетика, гідроенергетика та електролізери, і продовжує збільшувати внутрішні виробничі потужності у секторах, що розвиваються, таких як акумулятори, електромобілі, теплові насоси, сонячні фотоелектричні системи, уловлювання та використання вуглецю (CCU), рішення для уловлювання вуглецю (CCS), біогаз та біометан, а також циркулярна економіка.

- Боротьба зі зміною клімату має **приносити користь усім**, а кліматична політика повинна враховувати тих, хто є найбільш вразливим або зіштовхується із найбільшими проблемами для адаптації. Соціальний кліматичний фонд та Фонд справедливої трансформації є прикладами такої кліматичної політики.

- **Відкритий діалог з усіма зацікавленими сторонами** є важливою передумовою для забезпечення чистого переходу. Структурований діалог із соціальними партнерами має бути посилений для забезпечення їхнього внеску, зосереджуючись на зайнятості, мобільності, якості роботи, інвестиціях у перекваліфікацію та підвищення кваліфікації.

За прогнозами, **енергетичний сектор досягне повної декарбонізації незабаром після 2040** року на основі всіх рішень з нульовою та низьковуглецевою енергетикою, включаючи відновлювані джерела енергії, атомну енергетику, енергоефективність, зберігання, видалення вуглецю, геотермальну та гідроенергію тощо. Очікується, що **транспортний сектор** декарбонізується завдяки поєднанню технологічних рішень і ціноутворення на вуглець. За умови правильної політики та підтримки **сільськогосподарський сектор** також може відігравати певну роль у перехідному періоді, забезпечуючи при цьому достатнє виробництво продовольства в Європі, забезпечуючи справедливі доходи та надаючи інші життєво важливі послуги, такі як підвищення здатності ґрунтів і лісів зберігати більше вуглецю.

ЄС продовжить розробляти правильні рамкові умови для залучення інвестицій та виробництва. **Ціноутворення на вуглець** має продовжувати відігравати важливу роль у стимулюванні інвестицій у чисті технології та отриманні доходів, які можна витратити на боротьбу зі зміною клімату та соціальну підтримку переходу.

Досягнення рекомендованої мети в 90% вимагатиме як скорочення викидів, так і видалення вуглецю.
Це **вимагатиме розгортання технологій уловлювання та зберігання вуглецю**, а також використання уловленого вуглецю у промисловості.

Встановлення кліматичної мети до 2040 року не тільки принесе очевидні економічні вигоди від зниження ризиків екстремальних погодних явищ і пов'язаних з ними втрат, а також має кілька супутніх переваг, включаючи покращення якості повітря та пов'язані з цим переваги для здоров'я, зменшення залежності від імпортного викопного палива та переваги для біорізноманіття.

Детальніша інформація:

- Прес-реліз на сайті Європейської Комісії

"Зелена Трансформація України". Всі права захищено ©